

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Decimaquarta. Ostenditur, Dei genitricis Conceptionem minime esse regulandam, aut metiendam eadem mensura, qua reliquorum omnium conceptio regulatur, in eadem Daudica verba: Sanctificavit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

Jerem. 31.

nonne illa, quæ circulo sui yteri circum-
dedit Deum: Ieremia dicente: *famina*
circumdabit virum; oportebat, vt sancta
semper, & immaculata fuisset? Si enim
Deus inanimati Tabernaculi puritatis
tam sollicitam curam gessit, quanto illa
sollicitiorem credendum est gessisse erga
custodiam animati tabernaculi Matris
suæ: Concludo igitur, quod cum sanctū
idem sit, quod mundum, atque purum,
seu absque terra, certè cum beata Virgo,
sancta sanctorum fuerit, non solum pec-
cati malitia, sed, & fomitis turpitudine
ad peccatum instigantis omnino carue-
rit. Etenim, cum experientia compertum
sit, quod quantumuis pecus herbam de-
palcas, iterum illa virefcit, & ramuscu-
los mittit, quia radix intacta mansit:
certè si in beata Virgine mansisset ra-
dix peccati, quæ est fomes ad illud insti-
gans, ne utiquam totam suam vitam abs-
que peccato veniali traducere potuisset,
vt verè traduxisset sanctum Concilium
Tridentinum docet, quia manente ra-
dice, semper herba repullulat, germinat,
& iterum, atque iterum virefcit: Vnde e-
legantè D. Bernardus excellentiam fan-
ctificationis huius sacri Tabernaculi B.
Virginis contemplan, dixit: *Ego puto,*
quod copiosior gratia sanctificationis in ea de-
scenderit, quam in alijs in vtero sanctificatis,
que totam vitam eius immunem ab omni
peccato efficeret; quod nemini in natis mu-
lierum credimus esse donatum. Hæc ille, &
D. Ioannes Damascenus, postquam Vir-
ginem appellarat Dei Tabernaculum,
ac templum animatum, subdit: *Cedant*
Moyfis, & Salomonis Tabernaculum, viuo,
& ratione prædico; sed & nos insuper
addimus: cedant huic Tabernaculo præ-
stantissima Romanorum ædificia; ce-
dant antiquorum Mausolea, cedant
regales Principum aulae, cedant superba
palatia *Mulayco*, aut *Corynthio* opere
fabrefacta; cedat tandem huic stupendo
Tabernaculo cœlestium orbium, & vni-
uersæ mundialis machinæ celeberrima
structura; quia, si ad illius ædificationem

supremus opifex digitos admouit, iuxta
illud Davidis: *opera digitorum tuorum, quæ*
tu fundasti; in huius constructionem, bra-
chii sui omnipotentiam exhibuit, Virgi-
gine ipsa, dicente: *fecit mihi magna, qui*
potens est. & *fecit potentiam in brachio suo.*
Cui sit honor, & gloria in sæcula sæculor-
um. Amen.

Psalms. 88.

Luc. 1.

Ibid.

HOMILIA XIV.

Ostenditur Dei Genitricis Conceptio-
nem minime esse regulandam, aut
metiendam eadem mensura, qua
reliquorum omnium Conceptio re-
gulatur, in eadem Davidica ver-
ba: Sanctificauit Tabernaculum psalm. 45.
suum Altissimus.

DEVS Optimus Maxi-
mus omnipotentia
sua magnitudinem,
ac supremum om-
nium dominium
mundo ostentandi
gratia, consulo per-
multa operari voluit supra totum ordi-
nem naturæ, & communem legem gra-
tiæ, vt non obscure inde omnibus inno-
tesceret, tanquam supremum legiflato-
rem, ac naturæ & gratiæ Conditorem
eius leges, ac iura, prout sibi libuisset, sol-
uere, ac impunè irrumpere posse. Soli
quidem, & Lunæ à principio creationis
mundi hæc eis noscitur imposita, &
promulgata lex, vt incessanter circulati
tramite mouerentur, in quo valde dif-
ferentabantur ab alijs planetis stationarijs,
& retrogradis, vt Astrologorum mo-
re loquar: Dei tamen mandato sol, & lu-
na steterunt; Iosue 10. *Et sol decem lineis*
retrocessit, in signum longioris vitæ, quæ
Deus Ezechia concedebat. Contra na-
turæ cursum est, animalia articulata
vocem.

Ios. 12.

4. Reg. 20.

Conc. Trid.
sess. 6. Can.
23.D. Bernard.
in ser. de na-
tiuit. Virg.D. To. Dam.
orat. 1 de
nat. Mariæ.

- voicem emittere, vt Philofophi teftantur; Nam vox, est sonus ab ore animalis prolatus, certis quibusdam nature instrumentis efformatus, cum imaginatione aliquid significandi, quod soli homini competere potest, nihilò fecius tamen animam Balaam verba illa protulisse legimus: *Quid feci tibi, cur percussis me?* Deinde quis vnquam vidit ex serpente fieri virgam, & ex virga serpente, prout contigit Moyfi; qui & aquas in sanguinis naturam conuertit, & fluentia Maris, velut in duos muros diuisit, dum filii Israel in terram promissionis proficiscerentur. Quis quæso vnq̄ audiuit aquas Marath amaras, immisso ligno, alioquin amaro, vt multi putant, dulces factas fuisse: ex lapide erupisse maximam aquarum copiam inauditum sanè est, sed dum Moyfes virga percussit bis silicem, ex eo largissima fluxerunt aquæ. Quis hominem, vt sceminam in salem conuerti vidit, neque enim natura hominis ea dispositione pollet, vt tam facile in salis substantiam conuerti possit; sacra autem scriptura refert vxorem Loth in salem repente conuersam eò, quod contra Dei mandatum Sodomam aspexisset, quid, rogo, debilius, & infirmius sono, & tamen clangentibus tubis, & militibus vociferantibus, muri fortissimi Ierichò corruerunt. Et quid magis contra ignis naturam, quam proximam materiam rectè dispositam non comburere? & tamen, in ardentem fornacem missis Sidrach, Misach, & Abdenachò, factus est veluti ventus vorax flans, neque eos tetigit ignis, neque quidquam molestie intulit. Leonum natura vorax, & superba est; dum autem Daniel in lacum leonum detrusus fuit, propriam voracitatem, ac feritatem deponentes quasi agni mites exga illum se habuerunt. His alia non minus prodigiosa subiungo. Paulus ait: *statutum est hominibus semel mori*, & tamen Lazarus, & alii suscitati, bis mortui sunt. Dauid vitæ nostræ periodum breuem ad eò esse testatur, vt dicat: *Dies annorum nostrorum, in ipsis septuaginta anni; si autem*
- in potentatibus octoginta, & amplius eorum labor, & dolor.* Videmus tamen Enòch, & Eliam, qui cum multo ante Christum fuerint, adhuc superstites sunt, imò, & erunt vsque ad tempus Antichristi, vt constat ex Malachia, Ecclesiastico, & Malach. 4. *Eccl. 4. 4.*
- multis aliis locis: *Quid plura? Nonne à Deo lex illa condita fuit, vt dum homo vitam hanc mortalem ageret, videre ipsum minimè possit? non videbit me homo: & viuet.* Et illud: *Deum nemo vidit vnq̄.* Ab hac autè regula generali excipiuntur Moyfes, & Paulus, quos ad tempus mortalitate indutos, diuinam vidisse essentiam grauissimi docent Doctores cum D. Thoma. Ad eundem ergo modum non obstante vniuersali illa lege, qua statutum est, vt omnes filii Adæ per naturalem propagationem generati, peccatum originale contrahant, vt verba D. Pauli indicant: *Omnes in Adam peccauerunt:* ab hac tamen communi lege omnipotentia Dei Matrem suam excipere dignata est: in instanti enim Conceptionis, in quo, iuxta legem latam originalis macula inesse debebat, impedita fuit per infusionem gratiæ, quæ peccatū nullum abstulit, sed vetuit, ne inesset. Sicut ergo Deus dispensauit cū Virgine in lege illa vniuersali: *In dolore paries filios* vt clarè docet Isaias, dicens: *Antequam parturiret, peperit, id est, absque dolore, vt communi consensu explicant ibi patres; & sicut dispensauit cum ea, lege illa; Puluis es, & in puluerem reuerteris;* integrum seruans eius corpus absque vlla corruptione; Et sicut etiam, impugnatoribus immaculatæ Conceptionis non dissentientibus, ab ea lege, Deus eam exemit, de qua Paulus ad Gal. *Caro enim concupiscit aduersus spiritum, spiritus autem aduersus carnem:* Nam, vt docet D. Thomas: *Rabidus canis fomitis peccati ligatus fuit à principio suæ sanctificationis, vel, vt aliis placet, penitus extinctus;* Et sicut, non obstante regula illa vniuersali sacre Scripturæ: *Non est homo qui non peccet:* & in multis offendimus quos, ab hac lege exceptit Deus

Deus B. Virginem, vt docet Concilium Claromontanum sub Vrbanò II. celebratum; & Tridentinum sess. 6. Canon, 23. ita Christus Dominus eadem ratione, immò potiori iure dispensauit cum eadem, ne graue illud peccati originalis iugum sublineret. Nam, cum illud magis coinquinet animam, quam veniale, vt fides Catholica docet: illud enim mors animæ est, hoc non; illud in odium, & inimicitiam Dei inducit, hoc verò non; consequens est, Christum Dominum, qui Genitricem suam à macula veniali præseruauit, etiam, & ab originali eandem præliberasse, & præseruasse. Vnde Conceptionem Deiparæ Mariæ minimè regulandam esse reor per ea, quæ secundum communem legem in omni filiorum Adæ Conceptione contingunt. Nam, sicut olim, alia erat vulgaris mensura, alia sanctuarii, vt constat ex Leuitico; ita quoque diuersa debet esse mensura, qua sanctissimæ Virginis, id est diuini sanctuarii, & animati tabernaculi Dei res metimur à mensura illa, quam reliquis omnibus filiis Adæ adhibemus: Ibi enim dicitur: *Omnis estimatio, sielo sanctuarij ponderabitur.* Rectè reliquorum omnium mensura est pondus illud Dauidicum: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.* Et illud Iobianum: *Nemo mundus à sordibus, neque insans vnus diei.* sanctuarii tamen Dei, id est Deiparæ Mariæ, non est hæc mensura, non est hoc pondus, sed illud: *sanctificauit tabernaculum suum Altissimus: Ipse creauit eam in Spiritu sancto.* Necnon illud Cantoricum: *Quæ est ista; quæ ascendit per desertum sicut virgula sumi, ex aromatis myrrhæ, & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij? quem locum ita Pagninus legit: Quasi columna sumi.* Complutensis lectio, *quasi vnicus sumi; Vatablus, & nonnulli alij; quasi palma fumigantes.* Certè Angeli cum præuiderant primos Parentes in amoenissimo Paradiso iustitia originali præmunidos, & Angelos in celo empireo gratiæ decore exornatos,

miserè, ac turpiter fuisse coinquinatos, merito nunc mirantur, quod ex impuro, ac fatente deserto mundi huius, ascendat B. Virgo omni virtutum odore flagrans, & ideo exclamant: *Quæ est ista, quæ ascendit per desertum sicut virgula sumi ex aromatis myrrhæ, & thuris?* quem locum, vt exponamus, obseruandum est, quod teste Cicerone lib. I. de officiis, virgula appellari solebat Deorum fatalis, quæ omnia bona, fortunæ, opes, honores, pulchritudinem, & salutem conferebat: Mercurio autem Antiqui virgam tribuebant soporiferam, qua animos mortalium, in quam partem vellet, flectebat. Homerus tamen Palladi dedit auream virgam, qua Vlystem ex fene deformi in pulchrum conuertit iuuenem. Hæc quidem omnia Antiquorum sunt somnia, & figmenta; at Spiritus sanctus non fictè, sed veracissimè vocat B. Virginem, virgulam: est enim ipsa Virgula illa, quæ, vt libro Numerorum legimus, in tabernaculo testimonii sola subito germinauit, & gemmas cepit turgescere, & quibus confectum frondes erupere, & flores, qui mox dulcissimos fructus produxerunt: Quod autem ait: virgulam hanc fuisse sumi ex variis aromatis, & speciebus compositam, virtutum, ac donorum varietatem mirum odorem exhalantium, quibus exornata in sua Conceptione prodiit, Deipara Maria, significat. Nec mysterio vacat, quod inter illas species aromaticas primo loco enumerat myrrham, quia, cum illa sit à corruptione præseruata, ideo ad significandum primum donum Virgini collatum in sua Conceptione, fuisse gratiam præseruantem à corruptione peccati originalis; primo loco myrrham commemorauit.

Solent petitisimi Agricultores, vt arbor fructum odoriferum producat, perforata eius radice suauissimum odoris mulchium, aut similem aliam speciem aromaticam ei immittere. Nemo sanè est mortalium, qui infelix planta non

Cant. 3.

Cic. lib. I. de offic.

Num. 17.

fuerit propter peccati originalis verum, qui illum corrosit. Adam enim omnes suos fructus amarus, & foetentes proicit: ad quod David respiciens: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum.* Verum celestis ille Agricola, de quo Christus Dominus dixit: *Pater meus Agricola est,* ad radicem huius arboris, hoc est, ad Conceptionem B. Virg. apposuit praeferentis diuinae gratiae muschium, ut postmodum produceret preciosum illum, ac odoriferum fructum, Christum Dominum, cuius odorem participant fideles cum D. Paulo dicunt: *Christi bonus odor sumus.*

Psalm. 50.

Ioan. 11.

2. Cor. 2.

Fabricius

Dateramus.

Hebr. 1.

Psalm. 90.

Gen. 3.

Ad haec Fabricius Dateranus in aureo illo suo libello cuiusdam lacynthi meminit, qui ex vna parte effigiem Caesaris Laureae redimiti, ex alia vero Virginem sub umbra palmae continebat, quae manu dexterae Scorpionem tenens, & turribus coronata super Leonem, sedebat. ferunt veteres illos hac imagine describere voluisse Africam, quam magnam matrem vocabant; sed reuera subscriptio illa, *Tu ne cede malis,* non apte ei congruebat, quae multis malis cessit. Aptius tamen in B. Virginem conuenit. Nam si respicias Mariam praegnantem, videbis splendidissimum lacyntum non effigiem Caesaris, sed aeterni Patris expressam figuram in se continentem, ut loquitur Paulus: *figura substantiae eius:* intueberis etiam castissimam virginem, cuius statura, ut ait Saïomon, assimilata est palmae: In sedit etiam super leonem, dominans Diabolum, in modum, & pedibus eum conculcans, iuxta illud: *Conculcabis leonem, & draconem.* Quod si illa Scorpionem manu tenebat, B. Virgo serpentem manu potentiae suae, ita compescuit, ut voce Domini id attestante, caput eius contunderet: *Ipsa conteret caput tuum.* Inter sanctos quidem nonnulli Doctores nonis pedes, alii corpus, alii faciem percusserunt: pedes percussit, qui in calce vitae, velut bonus latro, conuertuntur: corpus verberant, & acriter pungunt, qui quod excellentius est, a pueritia, velut D. Thomas, Deo consecrati,

absque peccato mortali vitae curriculum peragunt: faciem percutiunt, grauitery lacerant (quod rarius euenit) qui in visceribus maternis, velut Ioannes Baptista, latentes, prius sunt sancti, quam in lucem editi. At beatissima Virgo potentius omnibus ob gratiam praeferentem à peccato originali lacium suum contra antiquum serpentem proniciens, non manus, non corpus, non faciem leuiter percussit, sed caput eius gloriose comminuit, peccatum originale, quod reliquorum peccatorum caput esse noscitur, fortiter à primordiis suae Conceptionis conterens: Hanc enim victoriam soli illi reseruauerat, qui praedixit: *Ipsa conteret caput tuum.*

Luc. 11.

Gen. 3.

Quod tandem Virgo illa turribus laureata, ac redimita describeretur, non incongrue B. Virgini adaptari posse video, cuius immaculatam Conceptionem tot Vrbes, tot prouinciae, ac tot Regna vnanimi consensu, & alacri animo, probant, colunt, atque suspiciunt: Quae, cum ita se habeant, iudicent quae so, quam longè (ni fallor) à veritate absint, qui B. Virginem originali, aut veniali labe aliquando maculatam dicere audent; meminere quae id, quod olim contigit in edificatione illius celeberrimi Templi, in quo Deus inhabitare elegit. Narrat enim sacra Exodi historia, omnes filios Israel quasi certatim ex bonis suis preciosiora quaeque habebant, ad Templi fabricam ei obtulisse; structo tamè iam, & fabricato Templo iussit Dauid ab oblationibus cessare, quia nihil amplius iam desiderabatur, ut Templum esset omnibus numeris absolutum. Non secus accidit huic sacrosancto templo B. Virginis, de quo Dauid: *Sanctum est Templum tuum, mirabile inaequitate.* Quod, cum grauissimi Ecclesiae Patres, Augustinus, Hieronymus, Athanasius, Cyrillus, Cyprianus, & plerique alii, quos suo loco referemus, adeo magna illi obtulerint munera, ut solus S. Germanus Archiepiscopus Constantino-

Exod. 25. 26
& 27.

Psalm. 64.

S. Germanus
Archiepiscopus.

Exerit: *Omnia tua sunt admirabilia* (ô Deipara) omnia supra naturam, omnia ingentia, & cunctorum vires superantia. Hæretici tamen huic sacro Templo, id est, beatæ Virgini impolluto Dei tabernaculo pœnitentiã à peccatis venialibus tribuunt. Catholici etiam nonnulli offerunt eidem Templo gratiam sanctificantem, & emundantem à præexistenti macula originali: at hæretici prohibentur munus illud pœnitentiæ offerre, nam præter D. Bernardum dicentem: *Ab innocentissimo eius corde pœnitentia longè fuit, sacrosanctum Concilii Tridentinum, dum veniale peccatum commississe negat, pœnitentiã ab illa manifestè excludit*; Catholici verò quidam et si gratiã mundantis, & faciantis donum offerre huic templo non prohibeantur, eorum tamen oblationem necessariã non iudicamus, cunctis ferè iam fidelibus singulari cultu, ac religione ac summo applausu immaculatã Virginis Conceptionem venerantibus. Cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

D. Bern. ser. de assumpt. Conc. Trid. sess. 7. c. 23.

HOMILIA XV.

Per similem esse demonstramus beatam Virginem Paradiso voluptatis, quem Deus à principio condidit: ex qua similitudine immaculata Virginis Conceptio, ac mira eius excellentia singulari eruditione illustratur in illa verba Genesis: *Plantauerat autem Dominus Deus Paradisum voluptatis à principio: in quo posuit hominem, quem formauerat.*

Genes. 2.

VM pergratum sit hoc argumentum, cuius tractationem nunc aggredi tento, mira illa deinde est consonantia, ac proportio inter terre-

stem Paradisum voluptatis à Deo conditum, & beatissimam Virginem, hortu deliciarum Dei, oportet pius stabilire veritatem Catholicam circa terrestrem illum Paradisum, à grauissimis quibusdam, Doctoribus acriter laceratam: ut enim docuerunt Diuus Augustinus & Diuus Anastasius, prius est statuentis literalis sensus, deinde spiritualis. *Vnde Angelicus Doctor dixit: In o. c. 21. mibus, qua sic scriptura tradit, est profuturum dameno tenenda veritas historie, & desu. lib. 7. in ex. per spirituales expositiones fabricande. O. mer. rigenes quidam, & Philo Iudæus ausi fuere contra totam Patrum antiquitatè falso effutire, Paradisi narrationem Moisaicam non historicam, sed mysticam esse: ita ut nullus vnquam fuerit in terra corporeus Paradisus, sed allegoricus tantum, & intellectualis. verba Origenis sunt hæc: Quis verò ita idiotas inuenitur, ut putet velut hominem quendam Agricolam Deum plantasse arbores in Paradiso, in Eden contra Orientem, & arborem vitæ plantasse in eo; id est, lignum visibile, & palpabile, ita ut corporalibus dentibus manducans quis ex ea arbore, vitam percipiat, & rursus ex alia manducans arbore, boni, & mali scientiam capiat: sed, & illud, quod Deus post meridiem deambulare dicitur, in Paradiso, & Adam latere sub arbore boni, & mali, equidem nullum arbitror dubitare, quod figurali tropo hæc à scriptura proferantur, quo per hæc, quadam mystica indicentur. Hæc Origenes. Quibus persimilia sunt, quæ Philo Iudæus scribit; ubi recitata vniuersa Moysis de Paradiso sententia, hæc subdit: Hæc potius Symbolicè, quàm reuera, & propriè pif. mundi videtur mihi Moses philosophatus. siqui & i. lib. dem arborem vitæ, & arborem cognoscendi bonum, nunquam, vel antea vel post è terra pullulasse, sed videtur Paradisum quidem innuere animi principatum, qui quasi infinitarum arborum, variarum opinionum est plenus. Per arborem autem vitæ, innuere pietatem, quæ maxima est omnium virtutum, per quam anima efficitur immortalis.*

K 2

Arbor